

FƏNN SILLABUSU

İxtisas: 050310-Muzey, arxiv işi, abidələrin qorunması

Fakültə: Tarix-coğrafiya və incəsənət

Kafedra: Tarix və onun tədrisi metodikası

I Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: Azərbaycan mədəniyyəti tarixi-2

Tarix və onun tədrisi metodikası kafedrasının 14.09.2023-cü il tarixli iclasının qərarı ilə təsdiq edilmişdir (Protokol N1).

Kodu: İPF-B07.1

Tədris ili: IV (2025-2026) Semestr.VII

Tədris yükü: Cəmi 120 saat. Auditoriya saati. 45 saat, (30 saat mühazirə, 15 saat seminar)

Təhsilalma forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 4 kredit

II Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi: dos.Emin Məlikov Nazir oğlu

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş., Ə.Məmmədov küçəsi, 22, 2 saylı tədris korpusu

Məsləhət saati: III gün saat: 1500-1600

E-mail ünvanı: eminmelikov79@gmail.com

III Təvsiyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodik vəsaitlər:

Ədəbiyyat:

1. Mədəniyyətin yayılma sistemi. Metodiki vəsait. Bakı-2015
2. Mədəniyyət tarixi və nəzəriyyəsi. (dərs vəsaiti) Bakı - 2010
3. Azərbaycan Etnoqrafiyası. II cild. Bakı. 2007
4. Şükürov A. Kulturologiya. Bakı-2003.
5. Arif Mustafayev. Azərbaycan maddi mədəniyyət tarixi. Bakı – 2009
6. Sədaqət Məmmədova. Mədəniyyətşünaslıq. Bakı – 2001
7. Əsgər Əhməd. XII – XV əsrlərdə Azərbaycanın mənəvi mədəniyyəti. Bakı. 2012
8. Nərgiz Əliyeva. Azərbaycanda İslam mədəniyyəti (VII - XIII əsrin əvvəlləri) Bakı. 2017
9. Xeyirbəy Qasımov. Orta əsrlərdə Azərbaycan mədəniyyəti. Bakı – 2008
10. Rəsim Əfəndi. Azərbaycan incəsənəti. Bakı – 2007
11. Azərbaycan tarixi. Yeddi cildə. III, IV, V, VI, VII cildlər.

Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən Azərbaycan mədəniyyəti tarixi-1 fənni tədris olunmalıdır.

Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxta başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

Fənnin təsviri və məqsədi: Bu fənn çərçivəsində Azərbaycan xalqının etnos kimi formalaşdığı dövrdən başlayaraq hər dövrün mədəniyyətinin xronoloji inkişaf xüsusiyyətləri tarixi və sosial-iqtisadi inkişaf mərhələlərindən təhlil edilməli, maddi və mənəvi mədəniyyət formalaşmasının qanunauyğunluqları və təzahürləri (dinin, əlifba, xalq sənəti, incəsənət sahələri, elm, təhsil, mətbuat və s.) barədə sistemli bilgiler verilməlidir. Tələbələr müasir Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafı və dünya mədəniyyətində tutduğu yer barədə ətraflı məlumatlar əldə etməlidir.

Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı 120 saatdır. Şüaranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən edilmiş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmaz, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

Qiymətləndirmə: Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar

ferlərində fealiyyətinə görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzərə alınır.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş material dərinlikdən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir.
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladıqı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fealiyyəti nəticəsində topladıqı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	əla	A
2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

IX Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam –intizam qaydalarını pozduqda onun haqqında əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir göröləcək.

X Təqvim mövzu planı: 30 saat mühazirə, 15 saat seminar

№	Keçirilən mühazirə və seminar mövzularının məzmunu	Müh.	Sem.
1	Mövzu: XII-XIII əsrin əvvəllərində Azərbaycan mədəniyyəti 1. XII-XIII əsrin əvvəllərində Azərbaycanın maddi mədəniyyəti 2. XII-XIII əsrin əvvəllərində Azərbaycan memarlığı 3. XII-XIII əsrin əvvəllərində Azərbaycanda şəhərsalma Ədəbiyyat: 1, 2, 3, 8, 11	2	2
2	Mövzu: XIII-XV əsrlərdə Azərbaycan mədəniyyəti 1. XIII-XV əsrlərdə Azərbaycan incəsənəti 2. XIII-XV əsrlərdə Azərbaycan memarlığı 3. XIII-XV əsrlərdə Azərbaycanın maddi mədəniyyəti Ədəbiyyat: 5, 6, 7, 9, 11	2	
	Mövzu: XVI-XVII əsrlərdə Azərbaycan mədəniyyəti 1. XVI-XVII əsrlərdə Azərbaycan incəsənəti 2. XVI-XVII əsrlərdə Azərbaycan memarlığı 3. XVI-XVII əsrlərdə Azərbaycanda xalçaçılıq Ədəbiyyat: 5, 6, 7, 9, 11	2	2
	Mövzu: XVIII əsr Azərbaycan mədəniyyəti 1. XVIII əsr Azərbaycan memarlığı 2. XVIII əsr Azərbaycan incəsənəti 3. XVIII əsrdə Azərbaycanda dini və memorial tikililər Ədəbiyyat: 2, 5, 10, 11	2	
	Mövzu: XIX əsrin birinci yarısında Azərbaycan mədəniyyəti 1. XIX əsrin birinci yarısında Azərbaycanda memarlıq 2. XIX əsrin birinci yarısında Azərbaycanda təsviri sənət 3. XIX əsrin birinci yarısında Azərbaycanda musiqi və folklor	2	2

6	Ədəbiyyat: 2, 4, 10, 11 Mövzu: XIX əsrin ikinci yarısında Azərbaycan mədəniyyəti 1. XIX əsrin ikinci yarısında Azərbaycanda musiqi sənəti 2. XIX əsrin ikinci yarısında Azərbaycanda teatr 3. XIX əsrin ikinci yarısında Azərbaycanda memarlıq Ədəbiyyat: 2, 4, 10, 11	4	2
	Mövzu: XX əsrin birinci yarısında Azərbaycan mədəniyyəti 1. XX əsrin birinci yarısında Azərbaycanda kultraloji fikrin inkişafı 2. XX əsrin birinci yarısında Azərbaycanda təsviri və dekorativ tətbiqi sənət 3. XX əsrin birinci yarısında Azərbaycanda memarlıq Ədəbiyyat: 1, 2, 3, 4, 10, 11	2	
8	Mövzu: 1945-1960-cı illərdə Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafı 1. 1945-1960-cı illərdə Azərbaycanda təhsil 2. 1945-1960-cı illərdə Azərbaycanda mədəni-maarif, mətbuat 3. 1945-1960-cı illərdə Azərbaycanda ədəbiyyat 4. 1945-1960-cı illərdə Azərbaycanda incəsənət 5. 1945-1960-cı illərdə Azərbaycanda elm Ədəbiyyat: 1, 2, 3, 4, 10, 11	4	2
	Mövzu: XX əsrin 70-80-ci illərində Azərbaycan mədəniyyəti 1. XX əsrin 70-80-ci illərində təhsil 2. XX əsrin 70-80-ci illərində mədəni-maarif, mətbuat 3. XX əsrin 70-80-ci illərində elm 4. XX əsrin 70-80-ci illərində ədəbiyyat və incəsənət Ədəbiyyat: 1, 2, 3, 4, 10, 11	4	2
10	Mövzu: Müstəqil Azərbaycan Respublikasının mədəniyyəti (1991-2002) 1. Maarif. 2. Elm 3. Ədəbiyyat və incəsənət 4. Milli ideologiyanın formalaşması. Ədəbiyyat: 1, 2, 3, 4, 10, 11	4	2
	Mövzu: XXI əsrin əvvəllərində Azərbaycan mədəniyyəti 1. XXI əsrin əvvəllərində Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafı 2. Mədəni əlaqələrin inkişafı Ədəbiyyat: 1, 2, 3, 4, 10, 11	2	1

XI Fənn üzrə tələblər:

- Mədəniyyət tarixi elminin dövrlər üzrə inkişafı haqqında təsəvvürləri anlamalıdır.
- Azərbaycanın Mədəniyyət tarixini maddi və mədəni dəyərlərini təhlil və izah edə bilməlidir.
- Tələbə Azərbaycanda gedən mədəni proseslərin əsaslarını təhlil etməlidir.
- Mədəniyyətin dil, din və adətlər kontekstində qiymətləndirməyi bacarmalıdır.
- Azərbaycanda mədəniyyət sahəsində gedən inkişaf ilə əlaqədar hadisələrin mahiyyətinin icmalını verməlidir.

XII Fənn üzrə təlim nəticələri:

- Azərbaycanın maddi mədəniyyəti, incəsənət ilə bağlı elmi mənbələri təhlil etməyi bacarmalıdır.
- Azərbaycanın qədim dünya sivilizasiyasının ocaqlarından biri olması bağlı məlumatları müəyyən etməyi bacarmalıdır.
- Azərbaycan xalqının maddi mədəniyyətinin və incəsənətinin inkişafının əsas mərhələlərinə, formalaşma tarixinə bələd olmalıdır.
- Azərbaycan mədəniyyət tarixinin inkişafının əsas mərhələləri haqqında sərbəst fikir yürütməyi bacarmalıdır.
- Azərbaycan mədəniyyətinə, mənəvi dəyərlərinə məxsus səciyyəvi xüsusiyyətləri üzə çıxarmaq bacarığını yiyələnməlidir.

XIII Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV Kollokvium sualları:

I kollokvium:

1. XII-XIII əsrin əvvəllərində Azərbaycanın maddi mədəniyyəti
2. XII-XIII əsrin əvvəllərində Azərbaycan memarlığı
3. XII-XIII əsrin əvvəllərində Azərbaycanda şəhərsalma mədəniyyəti
4. Azərbaycan incəsənəti XIII-XIV əsrlərdə
5. Azərbaycan memarlığı XIII-XIV əsrlərdə
6. Azərbaycan incəsənəti XV əsrlərdə
7. Azərbaycan memarlığı XV əsrlərdə
8. XIII-XV əsrlərdə Azərbaycanın maddi mədəniyyəti
9. Azərbaycan incəsənəti XVI-XVII əsrlərdə
10. Azərbaycan memarlığı XVI əsrdə

II kollokvium sualları:

1. XVIII əsrdə Azərbaycanda dini və memorial tikililər
2. XIX əsrin birinci yarısında Azərbaycanda memarlıq
3. XIX əsrin birinci yarısında Azərbaycanda təsviri sənət
4. XIX əsrin birinci yarısında Azərbaycanda musiqi və folklor
5. XIX əsrin ikinci yarısında Azərbaycanda musiqi sənəti
6. XIX əsrin ikinci yarısında Azərbaycanda teatr
7. XIX əsrin ikinci yarısında Azərbaycanda memarlıq
8. XX əsrin birinci yarısında Azərbaycanda kultraloji fikrin inkişafı
9. XX əsrin birinci yarısında Azərbaycanda təsviri və dekorativ tətbiqi sənət
10. XX əsrin birinci yarısında Azərbaycanda memarlıq

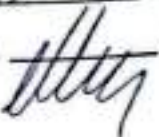
XV İmtahan sualları:

1. XII-XIII əsrin əvvəllərində Azərbaycanın maddi mədəniyyəti
2. XII-XIII əsrin əvvəllərində Azərbaycan memarlığı
3. XII-XIII əsrin əvvəllərində Azərbaycanda şəhərsalma
4. Azərbaycan incəsənəti XIII-XV əsrlərdə
5. Azərbaycan memarlığı XIII-XV əsrlərdə
6. XIII-XV əsrlərdə Azərbaycanın maddi mədəniyyəti
7. Azərbaycan incəsənəti XVI-XVII əsrlərdə
8. Azərbaycan memarlığı XVI-XVII əsrlərdə
9. XVI-XVII əsrlərdə Azərbaycanda xalçaçılıq
10. XVIII əsr Azərbaycan memarlığı
11. XVIII əsr Azərbaycan incəsənəti
12. XVIII əsrdə Azərbaycanda dini və memorial tikililər
13. XIX əsrin birinci yarısında Azərbaycanda memarlıq
14. XIX əsrin birinci yarısında Azərbaycanda təsviri sənət
15. XIX əsrin birinci yarısında Azərbaycanda musiqi və folklor
16. XIX əsrin ikinci yarısında Azərbaycanda musiqi sənəti
17. XIX əsrin ikinci yarısında Azərbaycanda teatr
18. XIX əsrin ikinci yarısında Azərbaycanda memarlıq
19. XX əsrin birinci yarısında Azərbaycanda kultraloji fikrin inkişafı
20. XX əsrin birinci yarısında Azərbaycanda təsviri və dekorativ tətbiqi sənət
21. XX əsrin birinci yarısında Azərbaycanda memarlıq
22. 1945-1960-cı illərdə Azərbaycanda təhsil
23. 1945-1960-cı illərdə Azərbaycanda mədəni-maarif, mətbuat
24. 1945-1960-cı illərdə Azərbaycanda ədəbiyyat
25. 1945-1960-cı illərdə Azərbaycanda incəsənət
26. 1945-1960-cı illərdə Azərbaycanda elm
27. XX əsrin 70-80-ci illərində Azərbaycanda təhsil
28. XX əsrin 70-80-ci illərində Azərbaycanda mədəni-maarif, mətbuat
29. XX əsrin 70-80-ci illərində Azərbaycanda elm
30. XX əsrin 70-80-ci illərində Azərbaycanda ədəbiyyat və incəsənət
31. Azərbaycan Respublikasında maarif (1991-20025)
32. Azərbaycan Respublikasında elm (1991-20025)
33. Azərbaycan Respublikasında ədəbiyyat və incəsənət (1991-20025)

34. Azərbaycanda milli ideologiyanın formalaşması
35. XXI əsrin əvvəllərində Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafı

Azərbaycan mədəniyyəti tarixi-2 fəninin sillabusu 050310-Muzey, arxiv işi, abidələrin qorunması ixtisası üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir. Sillabus "Tarix və onun tədrisi metodikası" kafedrasında müzakirə edilərək, təsdiq edilmişdir (12 sentyabr 2025-ci il, protokol № 1).

Kafedra müdiri :  dos. K.F.Mahmudov

Fənn müəllimi :  dos.E.N.Melikov